

Kremenjak

≡ Glasnik hrvatske pučke napredne stranke za krajinu šibensku. ≡

„Kremenjak“ izlazi svaki četvrtak. Pretplatna cijena na godinu 3 Krune. Na po godinu Kruna 1.50 para. Pretplate i pisma šalju se uredništvu. Rukopisi se ne vraćaju a neplaćeni se listovi ne primaju. **Pojedini broj 4 pare (2 novč.)**

IZBORNA NASILJA I NEPRAVDE.

Jučer, na 30 tek. mj. bio je zadnji dan za predaju utoka, koje je naša stranka podnijela proti onim odlukama mjesne općine, sa kojima su bili odbačeni utoci proti imeniku birača za grad Šibenik.

Buduci da se radilo o mnoštvu utoka, blizu 600 ih na broju i da je veliki broj istih trebalo potkrijepiti sa poreznim posvjedočenjima, svjedodžbama smrti i drugim dokazima, naravno je, da utoci nijesu mogli biti gotovi do trećeg dana.

Jedan dio utoka odnio se na općinu jučer na podne, ali je primitak istih bio uskraćen, jer da je prošao uredovni sat za primanje spisa.

Poslije podneva obnovila se ista komedija. Od 3 1/2 sata do 5 1/2 čulili su naši pouzdanici na općini očekujući, da im prime utoke. Na općini su se vadili, da je jučer svetačni dan, da predatni ured nije otvoren i tako je hrpa utoka ostala na općini zapečaćena a vrhu predaje sastavljen je zapisnik, u kojemu je rečeno, da su utoci predani u vanuredovno doba.

Da se iskuša raspoloženje, koje vlada na poglavarstvu, uputilo se prije 6 sati popodneva jedno 70 utoka na ovu vlast. Ali su i ovi bili vraćeni, jer da predatnik nije otvoren. Tako smo na čistu.

Ovakovo ponašanje koalicije općinsko-poglavarstvene ispunilo je sa ogorčenjem naše birače, koji u čudu pitaju, kako je to, da im se vraćaju utoci, pravna srestva predana treći dan, koji je u općinskom oglasu čitav bio ostavljen na raspoloženje utočnika.

Naši se birači pitaju u čudu, kako je to, da se odbijaju utoci na dan Sv. Jerolima, kad su se odnosne odluke uručile utočniku u nedjeljni dan, proti svakom propisu zakona.

Svi birači ne razumiju, ali razumijemo mi ovu zakulisnu komediju, koju odigravaju skupa naša općina i poglavarstvo. Pravaška klika i državna vlast uhvatile su se pod ruku, da na ovaj način, očevidnim kršenjem zakona, silom i

nepravdom uguše slobodnu volju naroda. To je svrha naših prijatelja na općini i poglavarstvu. Znamo, da se ovim srestvima prvi nadaju o-vjekovičiti, a drugi dobiti koji križić, ali bi morali znati, da neće uvijek biti mlivo po što je nekoč bilo.

Svaka sila za vremena.

Brzojavno smo se pritužili zemaljskom odboru, namjesništvu i ministarstvu unutarnjih posala a nadamo se, da će ovakovo ponašanje naći odjeka i u parlamentu.

Neka barem šire općinstvo upoznade u čemu se u Dalmaciji sastoji općinska autonomija i čemu u nas služi državna vlast.

Pobjeda težaka u Splitu.

U prošasti petak svršio je prvi okršaj u ljutom boju, koji se od preko dvije godine bije u Splitu između vlasnika zemalja i težaka.

Na strani prvih bila je vlast, bila je sila i moć, na strani drugih pravica. I pravica je pobijedila. Prvi, ali odlučni okršaj svršio je potpunom pobjedom težaka.

Kroz ovo zadnjih par mjeseci udovoljilo je pravednim zahtjevima težaka mnoštvo vlasnika zemalja. — Najokorjelije su se pokazale tako zvane mrtve ruke, to jest sjemenište, kaptol, crkve, samostani. U prošli petak morala su da popuste i ova sveta bića. Oni vlasnici koji nijesu još priznali težacima popust jedne pravi (od polovice na treću, od treće na četvrtu itd.), priznali su im za ovu godinu gonjačinu, kako su oni pitali i suviše za svaki 1 hl masta, koji donesu vlasniku na kuću, na gradu od K 2.

U ovome sastoji prva velika pobjeda splitskih težaka.

Od prvog postanka ove borbe šibenski su težaci sa bratskim zanimanjem i sa najvećom solidarnošću pratili ovu borbu. Po vlastitom iskustvu crpljenom u nedavnoj prošlosti, a donekle i u sadašnjosti, oni su znali, koji jači biju splitskog težaka, čutili su njegove muke pak su s toga i strepili u strahu, da se ova junačka borba ne izjalovi za njihovu braću. Ufali su doista u pravicu i svetost težačkih zahtjeva, ali nijesu ni bili bez straha, znajući, kako je moćan neprijatelj, kako su u ovoj borbi sve vlasti bile na protivničkoj strani i kako je napokon u težačkom pitanju i isti zakon potpuno pri ruci vlasnicima.

Ali sve ovo nije toliko plašilo šibenske težake, koliko strah, hoće li splitsko težaštvo zbilja ustrajati do

kraja u ovoj nejednakoj borbi i hoće li se ono uzdržati u megjusobnoj slozi, koja mu je jedina mogla pomoći.

Iz vlastitog iskustva znali su šibenski težaci, da je kod težačkog stališa najteže postići megjusobnu slogu i solidarnost, da je težaka najlakše zavaditi sa težakom.

Eto, ovo je bio strah šibenskih težaka, ovako su šibenski težaci mislili.

Lako je sada pojmiti, koliko je veselje obuzelo naše težake, kad je prošaste nedjelje stigla vijest o pobjedi težaka u Splitu. Rasplinuo se svaki strah, nestalo je zle slutnje. Uspjeh je tu, tu je pobjeda!

Osim čustva veselja u ovoj su prigodi obuzela naše težake još druga čustva i druge misli. Borba splitskih težaka i njihov uspjeh dokazali su, da i težaci znadu biti složni, ako ih vodi ljubezna ruka i pametna misao; dokazali su, da se sa složnim radom sve može postići.

Za šibenske težake ova bi pobjeda splitskih težaka morala imati još jedno značenje. Većina šibenskih težaka, koja pristaje uz hrvatsku pučku naprednu stranku, bila je uvijek uvjerenjena, da je za sve težake mjesta jedino u ovoj stranci, jer se jedino ova stranka brine ne samo za sva narodna prava, nego i za ekonomski interes svakog pojedinog stalša i svakog pojedinog sina našeg naroda. Ali ova pobjeda imala bi osvijestiti i onu šaćicu šibenskih težaka, već jednom svakog težaka uvjeriti, da je za malog čovjeka i za mali puk s.vorena samo naša stranka. U drugim strankama mogu slobodno da stoje i da cvatu popi i fratri, gospoda i vlastela, činovnici i općinari, ali je za težaka pravo mjesto jedino u hrvatskoj pučkoj naprednoj stranci.

Izborne listine.

Kako su nakazno sastavljene izborne listine za grad Šibenik, donosimo danas na dokaz samo ovo, to toliko da svijet vidi, kako je poštena nametnuta fureštorska klika na našoj općini.

Za sad uzimljemo samo predgradje Crnicu. Iz dobrog zrela znamo, da u Crnici nema nego samo **132 svih onih** naslovnika, koji plaćaju porez. U taj broj ulaze moralna b.ća, zajednice, ženske osobe i mrtvi, a ti svi po zakonu nemaju prava glasa. Ovih zadnjih poreznika ima **47**, a onih, kojima po zakonu pripada pravo glasa, t. j. poreznika pojedinaca imade svega **85**, naših i njihovih. Priznajemo, naših puno malo.

Dakle svega skupa bez razlike rekosmo **85. birača**, a naša poštena općina opisala ih je u izborne listine ništa manje nego **188 birača** iz Crnice. Dakako svojih.

Crnica dava 188 birača, a Varoš, koji je bar 6-7 puta veći od Crnice i stanjem jači, nema nego samih **274. birača**, dočim bi razmjerno morao imati šest puta toliko.

A kako se to učinilo za Crnicu? A tako, da su svi, koji plaćaju u zajednici upisani p sebiće kao birači, pa onda mrtvi, pa onda po dva puta i eto ti broja gotova.

Ovliko rekosmo danas i samo o Crnici, a drugi ćemo put dalje i po tanje: o svim mrtvim, o velep reznicima, o po dva puta upisanim, o pogrešno upisanim, o osudjenim, o našim neupisanim, o njihovim proti zakonu upisanim itd., ta i ovaka je kobasica duga i preduga.

Mi načelniku D.ru Krstelju čestitamo, kad on zna stvoriti u Crnici 188 birača, a u Varošu ih naći i imati srca i obraza upisati ih samo 274. a i od tih veliki dio hotimice sakato upisanih.

SLOGA.

Bl: žena sloga! A tko je ne želi?! Ali kako s kim! To je glavno!

Sve, što je dobra i pametna u svijetu, sve uzdiše i vapije za slogom, a osobito mi Hrvati a i Srbi, jer smo na g'asu s naše nesloge. Ta od vjekova se kaže: *Neslogo, Slavljanska diko!* Za to punim pravom vele Nijemci za sve slavljanske narode da su robovi i da za to ništa ne mogu, jer da su nesložni.

Mi Hrvati i Srbi imamo dosta lijepih riječi za slogu. U nas se n. pr. kaže: *Slogom rustu male stvari, a nesloga sve pokvari*; onda ova: *Kad se bratska srca složje i olovo plivat može*, pa onda i ova: *Složna brata nove dvore grade*. — Kako vidite sve su ovo lijepe riječi, pune milinja, ali baš za to jer umijemo da o slozi tako lijepo govorimo, ne znamo da složno radimo. Ne velim, da nam je baš u krvi da ne ćemo složan rad, već: — ne znamo. No i ako je sloga dobra stvar i po društvo a i puk korisna, ipak nije moguće učiniti da sve na svijetu bude složno. Priča se — a tko zna je li istina? da je Njemački car Karlo V. nastojao da mu dva sata — a imao ih je pun stô — jednako udaraju i pokazuju ure. Ali kad mu taj posao nije pošao za rukom, naljutio se, izvrnuo stô sa svim satovima i viknuo: „Kako ću ja učiniti da svi moji državljani složni budu, kad ni-am mogao složiti kuka na dva sata.“ U ovoj se priči skriva jedna velika istina, da se sve na svijetu nikako složiti ne daje. Čujte me malo, pa ćete vidjeti, da za slogu treba nešto i znati, a ne samo za njom uzdisati.

S tri se razloga ljudi svadjaju.

Prvi je razlog neslozi, *kad se ljudi nerazumiju*. Dosta je da dva čovjeka jednu te istu stvar drukčije shvaćaju, već će nesloga pokazati svoje rogove, čim oni o onoj stvari počnu raspređati. Mogu oboja imati pravo ili krivo, ili jedan pravo a drugi krivo, zaludu — složiti se ne mogu. Ovo isto vrijedi kod obitelji, društva, pokrajine i države. A u politici? Borme, ne treba ni spomenuti. Ja bi kazao i ovo: nesloga dolazi odatle jer jedan ne će da prizna pravo drugome, ili drugi ne će da odobri kriviču prvome. Tu opet igra glavnu ulogu tvrdoglavost i ona ljuska upornost, koja je tvrdja od govodje šije.

Mi svi danas znamo a i uvjereni smo da su popi i fratri krenuli stranputicom. No oni su ljudi od krvi i mesa kao i mi naprednjaci, pa bi mi bili gori od njih, kad bi ih radi toga korili. Ali mi svi znamo za Isukrstov život, a jer popi i fratri vele da su Njegovi namjesnici, mi hoćemo da oni žive čestitim, svetim i kreposnim životom, baš kao i Isukrst. A jer oni toga ne čine, mi ih pošakaljemo praljkom i opominjemo. Oni: mjesto da naš savjet prime, kao što zahtjevaju da mi njihove usvajamo, ustaju na nas, da smo proti vjeri i proti Bogu. Ako su popovi bogovi, onda smo proti Bogu. Pitam: je li moguće u ičem slagati s takovim ljudima? Popi hoće da gospodare, drugi kršćani da su im sluga. I to je uzrok neslozi izmedju popovšine i puka, jer: **svi složni** — ali i **svi slobodni**. Fratarština osniva blabajne, ne da puk složni, već da zarobi. A takovo veselje malo traje, a za slogu se i ne pita.

Drugi je razlog neslozi — *zloća* ili ti vam zlo srce. Ljudi u opće jedan drugoga mrze, jer je po srijedi uvrijeda, ili pako nenavide, što jedan radi i napreduje svojim imanjem. Ljudi su u opće takovi: misle, da mogu cijelom svijetu šakom u čelo, ali njima nitko ne smije ni zuba objjeliti. To ne ide; takovi ljudi ne pristaju nikakovu društvu. Eno vam popova i fratara na

oltaru. Oni mogu opsovati cijelo selo, a ni jedan seljak ne smije da mu odkreše što u lice. Oni t. j. furtimaši mogu svakoga spominjati: na putu, s propovijedaonice, s oltara, za procesijom, a njih nitko, ma zgrješili oni najteže. To je uzrok neslozi između fratarštine i puka, između popovštine i naprednjaka.

Treći je razlog neslozi — *sumnja* t. j. kad nekome ne vjeruješ, jer ako mu ne vjeruješ, ne možeš se s njime ni slagati. Pravo ti se ono reklo: *Bez vjere nema sloge*. Ova valja tri čemera blaga! Ako ja tebi ne vjerujem da iskreno i pošteno misliš, pa se ti makar kao sveti Lovre pekao na gradeljama, — nikad se mi složiti ne ćemo. Eno vam n. pr. popova i fratara. Oni sami na sva usta viču, da su „zjenice Isusove“, a onamo čine svega i svačesa, da bi se pošten čovjek stidio pogledati u ogledalo. Puk, i ako nepismen u duši poradja pravednu sumnju, je li u istinu taj sveštenik namjesnik Isusov? Ako sveštenik i dalje živi u grijehu, sumnja u puku bude utvrđena; nipošto mu, što on predika, ne vjeruje, a što je zlo, odbjegava ga. Eto trećeg razloga nesloge. —

S ovih i ovakvih razloga poradja se nesloga, a tko joj je upao u mreže, teško njemu. S nesloge propadaju ljudi, društva, države i narodi. Pravo ono netko reče: *A nesloga kad zavlada isto perje na dno pada*.

Za to, braćo pučani, budite svi uvijek složni, jedan drugoga ljubite i vjerujte, jer to uči naša pučka stranka. S naše nesloge mogli bi lako da se poput perja utopimo u veliko i crno furtimaško more.

Ali: o tom, po tom.

Adam.

DOPISI

Iz Rogoznice.

D.ra Drinkovića, opć. liječnika ni mi amo nikada nevidimo. Mi amo plaćamo veliki porez općini, a ima nas toliko, da bismo mi i Primošten mogli sami imati svoju posebnu općinu i za ove iste novce imati sve svoje potreboće pa i svoga liječnika. A ovako plaćamo, a nemamo ništa.

Što se nama sve neobećava u raznim prigodama, a osobito u doba izbora? Tada nam se sve daje i obilato, ali samo riječima, a poslije: riječi odlete u zrak, a djela se nikada nedočekamo.

Kako vidimo u „Kremenjaku“ i Vi se tamo tužite na liječnika Drinkovića. A šta bi tekar mi imali kazati! Ko je ikada u Rogoznici vidio općinskog liječnika? a tako će biti i u Primoštenu.

Kad god nam treba liječnik u selu, mi već ni nemislamo na liječnika općinskog, kog i mi plaćamo svojim trudima zajedno s vami, već se mi obratimo privatno na drugoga te svaki put moramo plaćati po 30 i 40 fiorina za nj.

Šta sada vi kažete na ovo? kako je nami jadnicima? Tužiti se ista je stvar kao i netužiti se. Uzalud je gubiti riječi. Mi smo se amo čudili uvijek kojega ste gjavola uzeli tamo; ta, on je dodijao bio i u Vodicama. Pitajte samo Vodičane, ko je i kakav je Drinković kao općinski liječnik. Još se jednoj stvari čudimo, a to, kako ga vi šibenčani tamo trpate. jer vi ste glava sve općine. (Što na ovo kaže načelnik? Op. Ur.)

*

Iz Zablaca.

O općinskom liječniku. Vama hvala i našem dičnom „Kremenjaku“ što prikoriste opć. liječnika Drinkovića i što se zauzeste za naše jedno zanemareno selo.

Od skarlatine je već umrlo nekoliko djece, a sve je selo zaraženo. Nemogući dobiti opć. liječnika, moramo se obraćati drugomu i zovemo D.ra Brauna i plaćamo ga privatno, a to nas stoji ogromnih novaca. Mi se i danas sjećamo D.ra Beroša; dok je on bio opć. liječnikom, zauzimao se za naše selo i dolazio često, a Drinkovića i nepoznamo pravo. Sve što znamo je to, da u svojim listovima psuje i grdi nas kremenjake, a mi ga hranimo i držimo u našoj kući. Toga nema nigdje.

Ođ grobišta nema ništa; uprav je lijepo i reći, ali je teško nama to čuti. Obećali nam: *biće*, pa ništa ni danas. Do danas imali smo školu za djecu, a od danas nema ni toga; dižu nam i školu i tako će od danas Zablaca ostati i bez škole.

Dakle ne samo da nedaju, što obećaju, neg nam nose ča i ono, što imasmo; a onamo uvijek govore, da bi za narod dali krv i dušu. Onako ih pomoglo! a evo vidimo šta rade!

RAZNE VIJESTI.

Naša braća iz Banovine, pristaše naše Hrv. pučke napredne stranke spremaju veliki izlet prigodom trećeg glavnog zbora naše stranke, koji će biti dne 18. tekućeg mjeseca u Splitu. Oni će doći posebnim parobrodom preko Rijeke, a među njima će biti poglavice naše stranke u Hrvatskoj. Oni će se po svoj prilici zaustaviti koji sat i u Šibeniku, a mi ćemo ih bratski lijepo dočekati, neka braća vide, da smo im braćom, da smo jedno i da krv nije voda.

Po novinama se pronose glasovi, da će vlast za- braniti naš glavni zbor, jer da Dalmacija ne pripada Hrvatskoj neg Austriji, a da bi dolazak velikog broja naše braće na glavni zbor amo značio, kao da je Dalmacija hrvatska. (A čija je?)

Mi to nevjerujemo, jer je to protuzakonito, premda znamo, da se vlada boji naše stranke i sloge hrvatskog puka i da bi ona najvoljela, da puk nikad nepozna svojih narodnih prava, jer dok ih nezna, neće ih ni pitati od Austrije, ni dobiti ih. Ali zakon je zakon; a zakon kaže, a car austrijski, a naš kralj se zakleo na taj zakon, da se Dalmacija mora spojiti sa Hrvat-kom.

Dakle, Dalmacija nije po pravu austrijska, nego *hrvatska*, a braća iz Banovine neće doći u tuđu zemlju, nego u zemlju *svoju*, i to svoju po sva tri zakona, po zakonu Božjem, ljudskom il prirodnom i po zakonu državnom, kraljevom pri-segom potvrđenom.

Ta, i ono današnje rugo od bana zove se i piše se *banom Dalmacije, Hrvatske i Slavonije!*

Zato mi dovikujemo braći preko Velebita: Dodjite, braćo, u zemlju naših i vaših otaca, u zemlju svoju, ona je naša i — dobro nam došli!

„**Fra Hrv. Rieč**“ i „**Prava pučka Sramota**“, organi D.ra Krstelja i D.ra Gazzara, advokata i opć. liječnika Drinkovića napadaju i u zadnjim brojevima D.ra Smodlaku, Iljadicu i Makalu. Da im mi na njihove psovke i napadaje odgovaramo, kažu nam svi pametni ljudi, da nije vrijedno.

Isti ćemo samo tu ružnu stranu tih odvokatskih listova, da napadaju n. pr. Smodlaku kao advokata te u poslma njegova advokatskog zvanja proti njemu svijesno lažu.

Kad bi bilo istine, mi bi prvi to odobrili, ali lažno pisati u poslma čijeg zvanja, to nedolikuje nikome a najmanje advokatima. Mi nismo advokati, pa jesmo li mi u ove dvije godine ikad spomenuli šta iz Krapna, iz Vodica, iz Zatonu ma ili u kakvu drugu stvar, koja spada u advokatsku profesiju?

Reći će ko, da smo napali D.ra Gazzara. Ne! ni to. Mi smo pozvali javno na odgovornost i D.ra Gazzara i D.ra Krstelja, kao vijećnike i članove uprave, koji, po našem mnijenju i dobrom uvjerenju, nose moralno svu odgovornost za to, što općina šibenska nije dobila od rimskog društva u Crnici već samih kukavnih 10 hiljada fiorina, a mogla je dobiti svih 100 hiljada. To je javna stvar, a tiče se naše kože, našeg gradskog interesa, mi smo o tom više puta pisali, a gospoda nijesu nigda našla za dobro ni da odgovore, ni da dokažu protivno. — Gosp. Stojić je bio tad načelnikom; on je ustao proti tome, odrekao se načelnništva, a neće biti za ništa, jer mi držimo, da nije sigurno istina, što jedna osoba širi još od doba povratka Stojićeva iz Trsta, da su Stojiću u Trstu nečim bila začepljena usta.

Ako nama Gg. Gazzari i Krstelj udostoje se odgovoriti jedan put, te nam dokažu protivno i da općina nije mogla dobiti više od 10 hiljada na godinu, onda mi u tu stvar nećemo dirnuti dok smo živi.

Glasi talijansko u Zadru imade u zadnjem broju jedan stvaran i objektivn dopis iz našeg grada o zane-marenju javnog zdravlja u nas sa strane zanimanih vlasti i D.ra Drinkovića opć. liječnika. Ako je sve istina, što „Dalmata“ piše, da su vlasti bile pozivane i upozoravane onoliko puta, onda naše pisanje u tom pogledu izgleda uprav preblago.

U ostalom naša gospoda mjesni talijani, kojima nefali obilnost riječi ni vremena za pisanje, kad se tiče kojekakvih trica i ludosti, il kad se bave i po nje same nekorisnim idejama, kroz sve ovo dugo vrijeme neandjose vrijednim potrošiti ni jedne ure, da ju posvete interesu našeg grada i da kao građani u gradskim poslima ošinu ovu kliku, koja poput skakavaca izjeda naše gradsko dobro. Izgledalo je tako, da je vladala opća sumnja, da postoji neko tajno šurovanje, neki tajni sporazum između njih i ovih parazita klikinih.

I ako klika na općini veli, da su oni hrvati, i mi smo hrvati, a mi u njihovo čisto hrvatstvo imamo razloga sumnjati, a ako ga gdje ima čista, mi se proti njemu u pogledu gradskih stvari neborimo, već se borimo kao građani i kao takovi ustajemo na obranu interesa našeg grada i proti rasipanju općinskog novca i proti zane-marenju vršenja dužnosti ljudi, koji su došli k nama da nas upravljaju i spasavaju za masnu plaću.

A nerade ništa.

Mjesni mesari bez razlike stranke mole nas, da im uvrstimo ovo, što slijedi:

Bakova patenta hoće da nam krnji naše građan-tsko pravo i da nas stavlja na muke nepravedne.

Danas dne 29/9. bili smo pozvani svi mesari na političku vlast i tu nam je bilo strogo zabranjeno vješa-ti meso vanka. Zabranjeno je svima, *samo nije trojici braće Šare*. Politički komesar nam reče tu, da je *na sve nas mesare došla tužba velika od općinskog načelnika*, samo da nije došla na braću Šare. Neznamo, zašto to i zašto tako?

Mesari.

Op. Ur. Donosimo ovo po volji gg. mesara a u stvar nećemo da se pečamo za sada za to, što nam dolazi i od ljudi, koji nijesu naše stranke, pa da se nebi reklo, e hoćem da iz toga pravimo stranački kapital. Samo ćemo reći ovo: Ako je naredba poli-tičke vlasti opravdana, zašto ona vrijedi samo za neke, a druge mimoilazi? Je li to mimoilazjenje bar opravdano?

Vjenčanje. U utorak vjenčala se g.ica Marica Ste-gić, kći našeg prijateljskog i vijednog građanina gosp.

Grge Stegića, sa g. Grgom Koštanom našim građani-nom, činovnikom kod društva „Dalmatia“ u Trstu.

Od prvog malnè osnutka društva „Kola“, gosp.ica Stegić bila je članom ženskog kolovog zbora. pjevačicom od svih drugova i svih drugarica ljubljenom i cijenjenom. Njezine osobne vrline stekose joj kod sviju najiskreriju privrženost, a dok „Kolo“ gubi u njoj nenadoknadivu odličnu silu, prijateljice i prijatelji gube u njoj milu i plemenitu prijateljicu.

Cestitaju i prijateljskim obiteljima, želimo dragim mladencima od srca i duše svaku sreću, svako dobro. Živili u svakom zadovoljstvu!

Prigodom vjenčanja g.ice M. Stegić darovaše joj drugarice Kolašice, Kolaši i uprava na uspomenu lijepi dar. —

Kako naš g. načelnik ide kući. Devet je i pô u večer, a tad već dolazi jedan redar i uzme mjesto kod kuće mu, drugi dolazi i sjedne pod kapelicu, *treći* uzme mjesto ispod gora usred Poljane, sve jedan od drugog 100 koradžaja daleko. Znak da brzo mora banuti „on“. Malo prodje i „on“ dolazi iz grada. „On“ nije još mi-tio ni kazalište, a iza „njega“ na 30 koraka 2. redara. „On“ stupio na Poljanu, a ona dva zaokruže, jedan s lijevog, drugi s desnog boka u jednakim razmacima. — „On“ na sred Poljane, a iz perivoja izlaze još druga 2. redara. I tako odbije 10 sati a na Poljani vidiš samo 6-7 redara i „njega“. Svi stupaju, svi muče, svima uprte oči u „njega“ pa i onima, što ispred kavane sjede i smiju se komediji. A kako ne 's!

Ta, neboj se od Kućista šine!

Naša „fra Hrv. Rieč“ počepušala se sa Bjanki-novim organetom „Nar. Listom“, pak prva drugomu me-dju inim kaže ovo, što mi donosimo pod nos Krstelju, koji je htio da se radi priopćenih u urednike puca iz revolvera. Evo, dakle što kaže naša furtimašica „Nar. Listu“: „*Što se pak tiče priposlanih „Hrv. Krune“ za njih odgovara, tko je na njima potpisan: odgoj, kultura, pristojnost ljudi, koji sa „Hrv. Krunom“ razpolazu, u to ga ni najmanje ne ulaze.*“

Mjesno c. k. kot. Poglavarstvo šalje nam da pri-općimo ovo: „Nad bankovnom tvrdkom Frank Zotti et C.º u Neuyorku, 108 Greenwich Street, sa podružnica-ma u Piltsburgu i Chicagu, koja se je u glavno bavila posredovanjem novčanih pošiljaka austrijskih izseljenika o Américi rođjacima u domovini, bio je otvoren prisilni stečaj. Eventualne prijave tražbina proti stečajnici, oblo-žene s ispravama na temelju kojih se potražaje pravo vlastoručno potpisane od vjerovnika i ovjerovljene od a-merikanskog konsulata imadu se upraviti neposredno na č. i k. U. Generalni konsulat u Newyorku. Toliko Vam se priopćuje u posluh otpisa c. k. Namjestništva 5/8. 1908 Br. 37431/XIII pozivom (ili bolje *molbom*, jer ni-smo sluge, ni s bunetom, ni bez buneta. Op. Ur.) da izvolite objelodaniti u listu.

Primj. Ur. Ovo donosimo radi našeg svijeta, a upozoravamo i na krasotu jezika ovog službenoučudnog dopisa.

Milodari „Kola“. Doprinjeli su na korist Hrvat. muz. društva „Kolo“ u Šibeniku, da počaste uspomenu pok. Naréisa Cinotti; Gg. Ivo Marenzi 1 K, Pio Terza-nović 3 K, Krsto Štrkalj 1 K.

Najsrdačnije zahvaljuje

Uprava „Kola“.

Kremenjaci i kremenjačice širite „KREMENJAK“